

BEDA TOMU, KTO POHORŠÍ SVOJHO BRATA!

Rodinná katechéza 144-2020 (720)

www.inky.sk

týždeň po 19. 7. 2020

„Nezabíjajte!“ (Ex 20, 13). „Počuli ste, že otcom bolo povedané: ‚Nezabíjajte!‘ Kto by teda zabil, pôjde pred súd. No ja vám hovorím: Pred súd pôjde každý, kto sa na svojho brata hnevá“ (Mt 5, 21-22).

BOŽIE SLOVO:

(Mt 18,6-7)

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša: *Ježiš povedal svojim učeníkom: Pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny. Beda svetu pre pohoršenie! Pohoršenia síce musia prísť, ale beda človekovi, skrze ktorého pohoršenie prichádza! Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA (KKC 2284-2287)

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 345, 342, 348)

V jednej chvíli Ježiš pri rozhovore s učeníkmi veľmi vážne varuje: „*Nebojte sa tých, čo zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu, i telo zahubiť v pekle.*“ (Mt 10,28) Existuje aj omnoho horšia vec, než byť v tomto svete zabitý. Množstvo našich bratov a sestier bolo a je zabíjaných pre vieru a vedia, že ak s láskou položia svoj život za Krista, zvíťazia a budú navždy žiť s Kristom. Stratiť život pre Krista nie je vôbec žiadna strata, skôr veľký zisk – a vlastne aj vec našej vďačnosti a dlhu voči Kristovi, ktorý prvý za nás zomrel, ako napríklad vo svojom vyznaní napísal v 4. storočí náš brat vo viere, sv. Patrik, apoštol Írska: „*Ak budem toho hoden, som hneď pripravený, dokonca aj svoju dušu obetovať bez váhania a veľmi ochotne pre jeho meno. Dávam prednosť vydať sa až na smrť, ak by mi to Pán dovolil, pretože ja som mu veľkým dlžníkom.*“

Ježiš ale vraví, že existuje aj niečo horšie, ako zabitie tela: ak niekto zabije našu dušu – tým, že ju zahubí naveky v Pekle. Nieкого, kto toto môže, sa máme naozaj a skutočne báť. Kto je to? Niektorí vykladači Biblie mienia, že tým myslí Boha – a vyzýva nás k rešpektu pred Bohom, bázni pred Bohom, onej „bohobojnosti“, o ktorej Písmo často hovorí. Iní zase mienia, a možno to aj nás ako prvé napadlo, že tým mieni Diabla, zákerného Nepriateľa, pred ktorým sa musíme mať neustále na pozore, lebo je neľútostný, mazaný a zákerný a ak sa mu nevzoprieme, tak nás úplne odvedie od Boha a skutočne zahubí v Pekle. Nech je už ako chce, dnes nám Ježiš v úvodnom slove z Evanjelia ukázal, že existuje ešte niekto tretí, kto dokáže zahubiť našu dušu v Pekle: človek, ktorý dáva alebo spôsobuje pohoršenie.

Najprv si povedzme, čo je to vlastne ono pohoršenie. Francúzsky biblista Claude Tresmontant vysvetľuje, že grécke slovo *skandalon*, pohoršenie, je prekladom hebrejského slova *kasal*, ktoré znamená *padnúť*. Pohoršenie je jednoducho také konanie, ktoré spôsobí, že bližný kvôli nemu padne, že sa pre neho z nášho konania stane *neprekonateľná prekážka*, cez ktorú sa nedokáže preniest a ktorá mu zabráni uveriť Bohu, obrátiť sa a spasíť sa. Zatratiť sa – ale našou vinou, pretože my sme sa pre neho stali neprekonateľnou prekážkou a privodili sme jeho pád a zatratenie. Zabíli, zahubili sme jeho dušu, navždy, v Pekle. Takto chápe pohoršenie aj Katechizmus, ktorý vraví: „*Pohoršenie je postoj alebo správanie, ktoré privádza druhého k páchaniu zla. Kto pohoršuje, stáva sa pookúšiteľom svojho bližného. Spôsobuje škodu čnosti a počestnosti; môže strhnúť svojho bližného do duchovnej smrti.*“ (KKC 2284) – čiže k zatrateniu v Pekle.

Na rovine tých, ktorí majú moc v štáte, sa pohoršenie deje vtedy, ak prostredníctvom zákonov alebo moci nabádajú alebo dokonca nútia ľudí ku zlu. Zákonník je totiž pre štát niečo podobné, ako Biblia pre Cirkev. Štát v zákonníku definuje, čo považuje za dobré a čo za zlé, čo trestá a potláča, ale aj čo chráni a podporuje. Ak teda zákoník odobruje veci ako je práca v nedeľu, aj keď na to nie je vážny dôvod (práve teraz sa pretriasa otázka obchodov a nedeľného predaja, ktorý nevyhnutný nie je), alebo ak chráni a dokonca finančne a zákonmi podporuje masové vraždenie malých detí ešte skôr, než sa stihnú narodiť a nazýva to dokonca akýmsi *právom*, alebo ak nabáda k vraždeniu starých ľudí, alebo k vraždeniu tzv. menejcenných ľudí (eugenike) a nazýva to tiež právom a výtobytkom a niečím dobrým a správnym (a všetko toto sa už aj u nás v nejakej podobe alebo deje, alebo pretláča), potom odhliadnuc od zločinov, ku ktorým nabáda a podporuje ich, spôsobuje aj pohoršenie. Ak ľudia pod jeho vplyvom začnú pozeráť na promiskuitu, na rozvody, na neveru, na potraty, na zabíjanie seniorov a na podobné veci ako na niečo normálne, upadajú do hriechu a následne do zatratenia!

Podobne tí, ktorí majú moc vychovávať a ovplyvňovať ľudí. Sem patrí napríklad film, televízia, divadlo, umenie všeobecne. Ak propagujú a ako normálny vykresľujú pokrútený a zdeformovaný spôsob života – len si spomeňme, ako často sa v bežnom filme objaví nehanebnosť, vyzývavosť, nevera, klamstvo a podvody, ako často hrdinami filmov sú zločinci a pod. – potom je to znova ťažký hriech pohoršenia, pretože všetky tieto diela nám podsúvajú myšlienku, že „však dnes je to normálne“, „dnes sa to tak žije“ a teda vlastne na tom nie je nič zlé. My, starší, sme inakšie žili, isteže, ale dnes je to už inak, mladí už žijú inak a je to asi tak v poriadku, nie...? Ale ono nie je!

Samozrejme, nezabúdajme na školy! Ak školy namiesto výchovy deformujú a ničia charakter dieťaťa, potom je to ťažký zločin na dieťať a ťažký zločin pohoršenia. Preto boj o to, aby v školách nebola povinná sexuálna alebo genderová výchova, aby rodič mal moc nad tým, čo jeho dieťaťu v škole tlačia do hlavy. Tieto „výchovy“, ako sa ukazuje, sú totiž v praxi všetko iné, len nie výchovami. Skôr sú nabádaním k najrôznejším formám úchyliet a deviácií.

Alexandre Havard, tréner lídrov, preto vyzdvihuje ľudí, ktorí „*vedomí si svojej vlastnej dôstojnosti filtrujú to, čo je morálne pochybné, a naplňajú svoje srdcia a mysle tým, čo je vznešené.*“

UVAŽUJEME:

Ježiš v jednej chvíli vraví: „*Bla-hoslavený je, kto sa na mne nepohorší.*“ (Mt 11,6) Pre niektorých ľudí aj pravda a svätosť a prejavy Božej moci môžu byť takýmto pohoršením a tam, samozrejme, z našej strany nie je možné urobiť nič. Preto aj nad Ježišom sa mnohí ľudia pohoršovali a odmietali Ho.

Katastrofou – pre iných ale aj pre nás – ale je, ak sme pre iných pohoršením nie preto, že *sme kresťania* a nasledovatelia Krista, ale preto, že sa za nich *označujeme a nie sme nimi*. Takto opisuje pohoršenie aj známy autor M. Scott Peck. Napríklad:

Sv. Ján Pavol II. hovorí, že na to, aby sa čokoľvek, vrátane nás, mohlo označovať za katolícke, musí tam byť *šesť znakov katolic-kosti*. V prípade nás ako ľudí to znamená, že sme už uverili v Krista a Ním oslobodení v sile Ducha zo všetkých síl usilujeme o svätosť a dokonalosť podľa Krista. Učíme sa a vzrastáme vo viere a v poznaní Boha. Žijeme v Cirkvi ako skutočné spoločenstvo, opravdivá rodina, pod vedením kňazov a biskupov, ktorých nám Pán do tejto rodiny ustanovil ako našich otcov. Spoločne sa usilujeme o to, aby sme vo svete šírili dobro a premáhali každé zlo. Svoje sily zasväcujeme dielu apoštolátu a šírenia Evanjelia, i vzrastu Božej Cirkvi. A všetko toto završujeme radostným slávením liturgie, modlitbou, oslavou Boha... Ak takto žijeme, sme katolíci. Ak takto nežijeme, nie sme ešte úplne katolíci. Ak by sme navonok jasne dávali najavo: *Prepáčte, ja ešte nie som úplný katolík, ja sa to ešte len učím* – a skutočne by sme sa to učili, zo všetkých síl, potom by bolo všetko v poriadku. Ak ale takto nežijeme, dokonca sa ani veľmi nesnažíme takto žiť – a napriek tomu sa označujeme za *katolíkov*, dokonca za *dobrych katolíkov, praktizujúcich katolíkov*, potom s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobujeme pohoršenie. Niekto si totiž povie: No, veď nie sú o moc iní, ako ja, tak načo by som sa menil? A iný nás napodobní a myslí si, že tiež je dobrý katolík, keď je ako my. A ani nezbadáme, a obaja sa môžeme poľahky zatratíť pre *nekajúcnosť*, a my navyše aj preto, že sme iným boli na *pohoršenie!*